

Život Cirkvi

Ročník 15

48/2008

A photograph of a red twisted candle standing upright, surrounded by yellow mesh flowers and greenery. The background is a warm, blurred beige color.

Advent - príchod Krista, ktorý túžobne očakávame

Skončil sa rok biskupa Jána Vojtaššáka

Pred pár týždňami sa v Spišskej diecéze skončil rok biskupa Jána Vojtaššáka, ktorý vyhlásil spišský diecézny biskup, Mons. František Tondra. Hoci Ján Vojtaššák bol spišským biskupom, jeho význam presahuje hranice diecézy. Treba však povedať, že jeho osobu prijíma slovenská verejnosť s veľkými rozpakmi. Pod vplyvom médií aj mnohí veriaci nevedia, čo si o tejto legende majú myslieť.

Biskup Vojtaššák je aj po mnohých rokoch symbolom odporu voči komunizmu. Vládna moc ho po roku 1948 vníma ako nebezpečného človeka. Keďže nastupujúci režim otvorene odmietal, dostal sa do väzenia. Tam sa začína jeho krížová cesta. Ako 73 – ročného starca ho komunistické súdy nespravodlivo odsúdili na 25 rokov väzenia. Aj bol vystavený mučeniu a neľudskému zaobchádzaniu, jeho vplyv na veriacich zostal. Práve pre toto hrdinstvo sa stal nielen pre veriacich Spišskej diecézy, ale celého Slovenska, veľkou duchovnou autoritou. Zomiera v Říčanoch pri Prahe, kde bol internovaný. Niet pochybností, že viera v Krista dávala biskupovi Vojtaššákovi silu, aby vydržal.

Svetské médiá však o jeho utrpení nehovoria. Na druhej strane ho označujú za fašistu a udavača. Články v slovenských denníkoch a týždenníkoch vyvolávajú dojem, akoby biskup Vojtaššák bol zodpovedný za holokaust slovenských Židov. Obvinenia z antisemitizmu sa však nezakladajú na pravde. Pred pár týždňami zverejnil Ústav pamäti národa zoznam arizátorov, medzi ktorými sa objavilo aj Spišské biskupstvo, ktoré v tom čase viedol práve Ján Vojtaššák. Tento záznam však nehovorí o podrobnostiach. Ako to teda bolo s arizáciou židovského majetku? V roku 1936 kúpil Baldovské kúpele, v malej dedinke pri Spišskej Kapitule, občan židovského pôvodu, Ladislav Fried. Na kúpu si požičal peniaze od Spišskej banky v Levoči. Pôžičku však nesplácal a v roku 1940 pravdepodobne z obavy o život utiekol zo Slovenska. Banka uvalila na majetok exekúciu a dala ho do dražby. Spišské biskupstvo kúpilo Baldovské kúpele v dražbe za 420 tisíc korún a banke splatilo dlžobu. O tom, že nešlo o prosperujúci majetok, svedčí okrem nesplatených dlhov aj skutočnosť, že pracovníci hygieny zakázali jeho prevádzku. Spišské biskupstvo tak následne začalo nákladnú rekonštrukciu, ktorá trvala počas celého obdobia Slovenského štátu. V Baldovských kúpeľoch boli preinvestované asi 2 mil. korún. Keď sa skončila vojna, pán Fried sa vrátil. Nielenže žiadal, aby mu bol majetok bezplatne navrátený, ale za každý rok užívania žiadal od Spišského biskupstva 0,5 mil. korún. Biskup Ján Vojtaššák bol ochotný majetok vrátiť, ale za podmienky, že pán Fried

vráti biskupstvu peniaze, ktoré do neho už investovalo. Keďže na to nepristúpil, biskupstvo celú záležitosť podstúpilo súdu. Súd sa však nakoniec nekonal. Prišlo znárodnenie a Baldovské kúpele boli Spišskému biskupstvu skonfiškované bez náhrady. Dnes po nich niet ani stopy.

Podľa Ústavu pamäti národa sa arizácia definuje ako vyvlastnenie majetku a jeho prevod zo židovského na árijského majiteľa. V prípade Spišského biskupstva treba povedať, že išlo o kúpu majetku, ktorý bol zadlžený. Biskupstvo neprišlo k prosperujúcemu majetku, ani ho nevytunelovalo, práve naopak. Splatilo dlhy a investovalo doň nemalé prostriedky. Hovoriť preto o biskupovi Jánovi Vojtaššákovi ako o arizátorovi je nespravodlivé.

Ďalší často vyťahovaný argument proti biskupovi je tzv. prípad Lörinc. Išlo o Žida zo Spišského Podhradia, ktorý bol údajne deportovaný do pracovného tábora z jeho pričinenia. V tom čase, keď ho Vojtaššák spomenul v Štátnej rade, bol už internovaný v pracovnom tábore v Novákoch. Napriek tomu požíval veľkú slobodu. V Spišskom Podhradí udával miestnych Židov, aby ich deportovali (existuje o tom policajný zápis z roku 1943, čiže v čase, kedy o ňom hovoril Vojtaššák). Ak si pozrieme stránku Ústavu pamäti národa, môžeme si overiť, že v tom čase žila v Spišskom Podhradí, priamo pod Vojtaššákovými oknami židovská komunita. Vieme si predstaviť, žeby to antisemita toleroval?

Život biskupa Jána Vojtaššáka po nástupe komunizmu nesie všetky známky mučeníctva. Pre zachovanie viery a jednoty cirkvi priniesol veľkú obeť. Život biskupa Jána určite nebol bez chýb. Avšak skutočnosť mučeníctva zmýva všetky doterajšie viny. Svätosť neznamená bezchybnosť. Najlepším príkladom je apoštol národov, svätý Pavol. Do obrátenia bojoval proti kresťanom. Mnohí sa z jeho pričinenia dostali do väzenia. Po svojom obrátení sa však z Pavla stáva horlivý apoštol, ktorý svoju vernosť Kristovi potvrdzuje mučeníckou smrťou.

Biskup Ján Vojtaššák bol v tzv. procese s vlastizradnými biskupmi nespravodlivo odsúdený na dlhé roky väzenia. Odsedel si jedenásť rokov. Nebolo mu dopriate zomrieť doma. Pred časom boli jeho pozostatky slávnostne uložené v katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule. V Spišskej diecéze sa denne modlíme za jeho blahorečenie. Mons. Ján Vojtaššák zomrel v povesti svätosti. Na tom médiá nič nezmenia. Tento duchovný pastier, muž svätého života, si našu úctu a obdiv, i uctievanie na oltároch, určite zaslúži.

RV, Anton Ziolkovský

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána na slávnosť Krista Kráľa

Vatikán (23. novembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu 23. novembra napopoludnie pomodlil spolu s veriacimi zhromaždenými na Námestí sv. Petra vo Vatikáne mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovoril:

„Drahí bratia a sestry,

dnes, v poslednú nedeľu liturgického roka, slávime slávnosť nášho Pána Ježiša Krista, Kráľa celého vesmíru. Z evanjelií vieme, že Ježiš odmietol titul kráľa v jeho politickom zmysle, teda „vládcu národov“ (porov. Mt 20, 25 - 28). Svoju kráľovskú hodnosť však potvrdil pred Pilátom vo chvíli svojho umučenia, keď sa ho Pilát výslovne spýtal: „Tak predsa si kráľ? Ježiš odpovedal: Sám hovoríš, že som kráľ“ (Jn 18, 37).

Kráľovská hodnosť Krista je v skutočnosti zjavením a uskutočnením kráľovskej hodnosti Boha Otca, ktorý vládne všetkým veciam v láske a v spravodlivosti. Otec zveril Synovi poslanie, aby daroval ľuďom večný život tým, že ich miloval až po najvyššiu obeť, a zároveň mu zveril sudcovskú moc - od okamihu, keď sa Syn človeka stal vo všetkom podobný nám (porov. Jn 5, 21 - 22. 26 - 27).

Dnešné evanjelium vykresľuje univerzálnu kráľovskú hodnosť Krista ako sudcu veľmi pekným podobenstvom o poslednom súde, ktoré sv. Matúš umiestnil bezprostredne pred rozprávanie o umučení (25, 31 - 46). Použité obrazy sú jednoduché, jazyk ľudový, posolstvo je však veľmi dôležité. Ide o pravdu o našom konečnom osude a o kritérium, podľa ktorého budeme súdení. „Lebo som bol hlad-

ný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a pritúlili ste ma“ (Mt 25, 35) atď. Kto by nepoznal tento úryvok? Je súčasťou našej civilizácie. Poznačil dejiny kresťanských národov a ich kultúr: hierarchiu hodnôt, inštitúcie, mnohé sociálne a dobročinné diela. Kristovo kráľovstvo naozaj nie je z tohto sveta, privádza však k zavýšeniu všetko dobro, ktoré vďaka Bohu existuje v človeku a v dejinách. Ak uskutočňujeme lásku k nášmu blížnemu v súlade s evanjeliovým posolstvom, dávame tak priestor pôsobeniu Boha a jeho kráľovstvo sa uskutočňuje uprostred nás. Ak, naopak, každý myslí iba na vlastné záujmy, svet zákonite musí spieť k zániku.

Drahí priatelia, Bohzie kráľovstvo nie je otázkou vonkajších okázalostí, ale - ako píše apoštol Pavol - je to „spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom“ (Rim 14, 17). Pánovi leží na srdci naše dobro, teda, aby každý človek mal život a zvlášť aby tí „najmenší“ mohli mať účasť na hostine, ktorú Pán pripravil pre všetkých. Preto nemožno pokrytecky hovoriť „Pane, Pane“ a zároveň nedbať na jeho prikázania (porov. Mt 7, 21). Boh prijíma do večného kráľovstva všetkých, ktorí sa deň čo deň usilujú uskutočňovať jeho slovo v praxi. Preto Panna Mária, najpokornejšia zo všetkých stvorení, je v jeho očiach tou najväčšou a je Kráľovnou sediacou po pravici Krista Kráľa. Zverme sa aj my jej nebeskému orodovaniu so synovskou dôverou, aby sme tak mohli uskutočňovať naše kresťanské povolanie vo svete.“

-Is- / snímka RV

Generálna audiencia Benedikta XVI: Apoštol Pavol a jeho učenie o ospravedlnení

Vatikán (19. novembra, RV) – Námestie sv. Petra vo Vatikáne sa aj v stredu zaplnilo pútnikmi z celého sveta, ktorí si prišli vypočuť katechézu pápeža Benedikta XVI. počas jeho pravidelnej stredajšej generálnej audiencie.

Drahí bratia a sestry,

na ceste, na ktorú sme sa pod vedením sv. Pavla vydali, sa dnes chceme pristaviť pri téme, ktorá bola v období reformácie v centre sporov: je to otázka ospravedlnenia. Ako sa môže človek stať v Božích očiach spravodlivým? Keď sa Pavol na ceste do Damasku stretol so Zmŕtvych-

vstalým, bol už zrelým mužom: bezúhonným, čo do spravodlivosti podľa zákona (porov. Flp 3, 6), v dodržiavaní Mojžišových predpisov prevyšoval mnohých svojich súčasníkov a horlil za obyčaje otcov (porov. Gal 1, 14). Zjavenie pri Damasku mu radikálne zmenilo život: všetky zásluhy, dosiahnuté v rámci počestnej náboženskej kariéry, odteraz považoval za „stratu“ v porovnaní s vynikajúcou hodnotou poznania Ježiša Krista (porov. Flp 3, 8). List Filipanom nám ponúka pôsobivé svedectvo o Pavlovom prechode od spravodlivosti založenej na

zákon a dosiahnutej zachovávaním predpísaných skutkov, k spravodlivosti založenej na viere v Krista: pochopil, že to, čo dovtedy považoval za zisk, je pred Bohom v skutočnosti stratou, a preto sa rozhodol celý svoj život založiť na Ježišovi Kristovi (porov. Flp 3, 7). Tým pokladom ukrytým v poli a drahocennou perlou, do získanie ktorej investoval všetko ostatné, už neboli skutky podľa zákona, ale Ježiš Kristus, jeho Pán.

Vzťah medzi Pavlom a Zmŕtvychvstalým sa stáva takým hlbokým, že ho to privádza k tvrdeniu, že Kristus už nie je len jeho životom, ale jeho žitím, až do tej miery, že aj zomrieť je pre neho ziskom, lebo to znamená byť s ním (porov. Flp 1, 21). Niežeby opovrhoval životom, ale pochopil, že pre neho život už nemá iný cieľ, ani netuži po inom, len aby – ako na atletických pretekoch – mohol dosiahnuť Krista a byť navždy s ním: Zmŕtvychvstalý sa stal počiatkom i záverom jeho existencie, dôvodom i cieľom jeho behu. Iba starosť o dozretie vo viere tých, ktorým priniesol evanjelium, a starosť o všetky cirkvi, ktoré založil (porov. 2 Kor 11, 28), ho viedli k tomu, aby spomalil beh k svojmu jedinému Pánovi a počkal na učeníkov, aby mohli bežať k tomuto cieľu spolu s ním. Ak v jeho dovtedajšom zachovávaní zákona nebolo nič, čo by si mohol z pohľadu morálnej integrity vyčítať, keď spoznal Krista, už viac sám seba neposudzuje (porov. 1 Kor 4, 3 – 4), ale sústreďuje sa len na to, aby bežal ďalej a zmocnil sa toho, ktorý sa zmocnil jeho (porov. Flp 3, 12).

Práve pre túto osobnú skúsenosť vzťahu s Ježišom Kristom kladie Pavol do centra svojho evanjelia nezmieriteľný protiklad medzi dvoma alternatívnymi cestami k spravodlivosti: jedna spočíva na skutkoch podľa zákona, druhá je založená na milosti viery v Krista. Alternatíva medzi spravodlivosťou zo skutkov podľa zákona a spravodlivosťou z viery v Krista sa stáva jednou z hlavných tém jeho listov: „My sme rodení Židia, nie hriešni pohanovia, a vieme, že človek nie je ospravedlnený zo skutkov podľa zákona, ale iba skrze vieru v Ježiša Krista. Aj my sme uverili v Krista Ježiša, aby sme boli ospravedlnení z viery v Krista, a nie zo skutkov podľa zákona, lebo zo skutkov podľa zákona nebude ospravedlnený nijaký človek“ (Gal 2, 15 – 16). A kresťanom v Ríme pripomína, že „všetci zhrešili a chýba im Božia sláva; ale sú ospravedlnení zadarmo jeho milosťou, vykúpením v Kristovi Ježišovi“ (Rim 3, 23 – 24). A dodáva, že „si myslíme, že človek je ospravedlnený skrze vieru bez skutkov podľa zákona“ (tamže 28). Luther toto miesto preložil takto: „ospravedlnený iba z viery“. Vrátime sa k tomu na záver tejto katechézy. Najskôr musíme objasniť, čo značí tento zákon, spod ktorého sme oslobodení a čo sú to tie „skutky podľa zákona“, ktoré neospravedlňujú.

Už v spoločenstve v Korinte existoval názor, ktorý sa potom v dejinách sústavne znova objavoval; ten názor spočíval v tvrdení, že ide o morálny zákon a že kresťanská sloboda teda spočíva v oslobodení od etiky. Preto v Korinte kolovali slová πάντα μοι ἔξεστιν - všetko mi je dovolené. Je zrejmé, že takáto interpretácia je nesprávna: kresťanská sloboda nie je libertinizmus a oslobodenie,

o ktorom hovorí sv. Pavol, nie je oslobodením od robenia dobrých skutkov.

Čo teda znamená ten zákon, spod ktorého sme oslobodení a ktorý nezachraňuje? Pre sv. Pavla, ako aj pre všetkých jeho súčasníkov, znamenalo slovo zákon Tóru ako celok, do ktorého patrilo päť Mojžišových kníh. Tóra v interpretácii farizejov, ktorú študoval a osvojil si aj Pavol, znamenala súbor noriem správania – počnúc etickým jadrom až po zachovávanie rituálnych a kultových predpisov –, ktoré v zásade určovali identitu spravodlivého človeka. Išlo osobitne o obriezku, predpisy o čistých pokrmoch i o rituálnej čistote všeobecne, predpisy týkajúce sa zachovávaní soboty, atď. O ich dodržiavaní sa často hovorilo aj v diskusiách medzi Ježišom a jeho súčasníkmi. Všetky tieto predpisy, vyjadrujúce spoločenskú, kultúrnu a náboženskú identitu, sa stali zvlášť dôležitými v čase helénskej kultúry, počnúc tretím storočím pred Kristom. Táto, v tej dobe univerzálna kultúra, bola na prvý pohľad racionálna, polyteistická a zdanlivo tolerantná, no vytvárala silný tlak na kultúrnu uniformitu, a tým ohrozovala identitu Izraela, ktorý bol politicky prinútený vstúpiť do tejto spoločnej identity helénskej kultúry a v dôsledku toho strácala vlastnú identitu, teda cenné dedičstvo viery otcov, viery v jediného Boha a v Božie prisľúbenia.

Voči tomuto kultúrnemu tlaku, ktorý ohrozoval nielen izraelskú identitu, ale aj vieru v jediného Boha a v jeho prisľúbenia, bolo potrebné vytvoriť múr odlišnosti, obranný a ochranný štít cenného dedičstva viery. Tento múr spočíval práve v dodržiavaní židovských predpisov a tradícií. Pavol, ktorý si osvojil toto zachovávanie predpisov práve ako ochranu Božieho daru, dedičstva viery v jediného Boha, videl ohrozenie tejto identity práve v slobode kresťanov: preto ich prenasledoval. V okamihu svojho stretnutia so Zmŕtvychvstalým však pochopil, že Kristovým vzkriesením sa situácia radikálne zmenila. S Kristom sa Boh Izraela, jediný pravý Boh, stáva Bohom všetkých národov. Múr – tak to hovorí v Liste Efezanom – medzi Izraelom a pohanmi už viac nebol potrebný: je to Kristus, ktorý ochraňuje pred polyteizmom a všetkými jeho úchyľkami; je to Kristus, ktorý nás spája s jediným Bohom a v jedinom Bohu; je to Kristus, ktorý zaručuje našu pravú identitu v rôznosti kultúr. Múr už nie je viac potrebný, našou spoločnou identitou v rozličnosti kultúr je Kristus a je to on, kto nás ospravedľuje. Byť spravodlivým jednoducho značí byť s Kristom a v Kristovi. A to stačí. Už netreba zachovávať žiadne iné predpisy. Preto je Lutherovo vyjadrenie sola fide pravdivé, ak viera sa nekladie proti milosrdenstvu (caritas), proti láske. Veriť značí hľadiť na Krista, zveriť sa Kristovi, primknúť sa k nemu, pripodobniť sa Kristovi, jeho životu. A Kristovou podobou, Kristovým životom, je láska; preto veriť znamená pripodobniť sa Kristovi a vstúpiť do jeho lásky. Preto sv. Pavol v Liste Galat'anom, v ktorom zvlášť rozvinul svoje učenie o ospravedlnení, hovorí o viere, ktorá sa prejavuje láskou (porov. Gal 5, 14).

Pavol vie, že v dvojitej láske k Bohu a k blížnemu je obsiahnutý a splnený celý zákon. Tak v spoločenstve

s Kristom, vo viere, ktorá plodí lásku, je uskutočnený celý zákon. Stávame sa spravodlivými tým, že vstupujeme do spoločenstva s Kristom, ktorý je láska. To isté vidíme aj v evanjeliu budúcej nedele, na slávnosť Krista Kráľa. Je to evanjelium o sudcovi, ktorého jediným kritériom je láska. Pýta sa len jedno: Navštívil si ma, keď som bol chorý? Keď som bol v žalári? Dal si mi jesť, keď som bol hladný, zaodel si ma, keď som bol nahý? A tak o spravodlivosti rozhoduje láska. Na konci tohto evanjelia môžeme temer povedať: iba láska, iba milosrdná láska. No medzi týmto evanjeliom a sv. Pavlom neexistuje protirečenie. Je to rovnaké chápanie, podľa ktorého spoločenstvo s Kristom, viera v Krista, plodí lásku. A láska je uskutočnením spoločenstva s Kristom. Takto a nijako inak sme spravodliví v zjednotení s ním.

Nakoniec len môžeme prosiť Pána, aby nám pomohol veriť. Skutočne veriť; veriť znamená žiť jednotu s Kristom, premenu svojho života. A takto, premenení jeho láskou, láskou k Bohu a k blížnemu, sa môžeme stať v Božích očiach skutočne spravodlivými.

Preložila Mária Spišiaková

Pozdrav Svätého Otca Katolikosovi Aramovi I.

Vatikán (24. novembra, RV) – Svätý Otec sa stretol na osobitnej audiencii s Katolikosom Arménov z Cilície Aramom I., ktorý je na oficiálnej návšteve Rímskej cirkvi.

Po vzájomných súkromných rozhovoroch sa spoločne pomodlili v kaplnke Redemptoris Mater a pri tejto príležitosti venoval Benedikt XVI. Katolikosovi Aramovi I. pozdravné slová. V úvode príhovoru zdôraznil, že dnešné stretnutie je pokračovaním vzťahov a úsilím začatým pápežom Jánom Pavlom II. v januári 1997 a spomenul tiež viaceré vzájomné návštevy, vďaka ktorým majú k sebe Katolícka cirkev a Apoštolská arménska cirkev stále bližšie. Potom Katolikosovi povedal:

„V tomto roku sv. Pavla, navštívite aj hrob apoštola národov a budete sa spolu s reholným spoločenstvom modliť v bazilike, postavenej na jeho pamiatku. V tejto vašej modlitbe sa spojíte s arménskymi svätými a mučeníkmi, učiteľmi a teológmi, ktorých odkaz, svätosť a misionárske dielo sú súčasťou dedičstva celej Cirkvi. Spomíname si na svätých Nersesa Shnorkhaliho a Nersesa Lambrosasiho - biskupa z Tarzu, ktorý je tiež známy ako druhý Pavol. Je to svedectvo nahromadené v 12. storočí, ktoré je overené nevysloviteľným utrpením vášho ľudu. Nech milosť týchto svedkov pokračuje pri tvarovaní kultúry vášho národa a nech inšpiruje v Kristových učeníkoch ešte väčšiu dôveru v spásanosnej a životodarnej sile kríža.“

Potom hovoril Svätý otec o cirkvi Cilície a ekumenických vzťahoch medzi cirkvami, o dialógu medzi Východnou pravoslávnu a Katolíckou cirkvou a vyjadril nádej, že takýto dialóg bude aj naďalej pokračovať. -sg-

Príhovor Benedikta XVI. pútnikom z arcidiecézy Amalfi - Cava de Tirreni na juhu Talianska

Vatikán (22. novembra RV) – „Drahí bratia a sestry, stretávame sa tu dnes, na vigíliu Slávnosti nedele Krista Kráľa. Upríme teda pohľad nášho srdca na nášho Pána Ježiša Krista, Kráľa vesmíru“ – týmito slovami sa dnes Svätý Otec v Aule Pavla VI. prihovril tisíckam pútnikov z juhotalianskej arcidiecézy Amalfi - Cava de Tirreni, ktorí navštívili Vatikán.

Potom pokračoval myšlienkami pápeža Pavla VI. z II. vatikánskeho koncilu: „Kristus, náš začiatok, naša cesta a náš vodca, Kristus, naša nádej a náš cieľ!“ pričom sa ďalej zamerl na slová zo zajtrajšej nedele, ktoré nám zopakujú, že Jeho tvár, zjavenie neviditeľného tajomstva Otca je tá istá, ako tvár dobrého pastiera, pripraveného postarať sa o svoje stratené ovečky, aby ich zhromaždil, aby sa napásli a potom si oddýchli. On trpezlivo hľadá stratenú ovečku a tiež sa stará o tú, ktorá je chorá (porov. Ez 34, 11-12, 15 – 17). „Len v ňom môžeme nájsť ten pokoj, ktorý nám daroval za cenu svojej krvi, keď na seba prevzal hriechy sveta aby nám daroval pokoj“ – dodal Svätý Otec a pokračoval:

„Božie slovo nám tiež pripomína, že tvár Krista, Kráľa vesmíru je tvárou sudcu, pretože Boh je dobrým a milosrdným Pastierom a zároveň spravodlivým Sudcom. Osobitne nám evanjelium predstaví veľký obraz posledného súdu (Mt 25, 31 – 46). V tejto parabole Syn človeka vo svojej sláve obklopený svojimi anjelmí sa správa ako pastier, ktorý oddeľuje ovečky od capov a postaví spravodlivých po svojej pravici a zlorečených po ľavici. Spravodlivých pozve, aby zaujali miesto v kráľovstve, ktoré je pre nich pripravené od stvorenia sveta, zatiaľ čo zlorečených odsúdi do večného ohňa, ktorý je pripravený diabliovi a jeho anjelom. Rozhodujúce je kritérium súdu. Toto kritérium lásky, konkrétnej lásky k blížnemu, obzvlášť k „najmenším“, ľudom v ťažkostiach: hladným, smädným, pocestným, nahým, chorým, väzneným. Kráľ hovorí všetkým, že čokoľvek urobili alebo neurobili jednému z najmenších, Jemu samému urobili alebo neurobili. Kristus sa tak stotožňuje so svojimi „najmenšími bratmi“ a posledný súd teda bude vyúčtovaním toho, čo sa udialo počas pozemského života.“

V závere Svätý Otec dodal, že práve toto zaujíma Boha. Nezaujíma ho historická majestátnosť, ale chce kralovať v srdciach ľudí a odtiaľ svetu, pričom zdôraznil, že tým kritickým bodom je práve naše srdce – miesto, v ktorom sa Boh stretáva s našou slobodnou vôľou. Len my – ako dodal pápež – mu môžeme dovoliť alebo zabrániť, aby nám kraloval. „Od toho závisí naša spása“ – dodal Benedikt XVI. a pútnikov z juhotalianskej arcidiecézy zveril do opaterky Panny Márie. -sg-

Svätá stolica o otázkach financovania a rozvoja

Vatikán/Katar (24. novembra, RV) – Svätá stolica zverejnila diplomatickú nótu, stanovisko zaoberajúce sa financovaním a rozvojom, ktoré predstaví na konferencii pod záštitou OSN, ktorá bude 29. novembra v meste Doha apoštolský vyslanec a stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN arcibiskup Celestino Migliore.

Stanovisko, vypracované Pápežskou radou pre spravodlivosť a pokoj a schválené vatikánskym štátnym sekretariátom ponúka niektoré body k úvahám o aktuálnej finančnej kríze vo svete ako aj jej dopadov na financovanie a rozvoj.

Svätá stolica – ako sa uvádza v dokumente – chce touto nótou podporiť dialóg v niektorých etických aspektoch vzťahov medzi financiami a pokrokom a povzbudiť vlády a všetkých ostatných ekonomických zástupcov, aby stanovili riešenia, ktoré budú trvalé a stabilné.

-sg-

Benedikt XVI. na zasadnutí Pápežských akadémií o vzťahu medzi krásou a rozumom

Vatikán (25. novembra, RV) – „Univerzálnosť krásy: estetika a etika – významná téma na prehĺbenie vzťahov či dialógu medzi estetikou a etikou, medzi krásou a ľudským konaním - dialóg na jednej strane taký dôležitý a na strane druhej taký zanedbávaný“ - tieto slová adresoval pápež Benedikt XVI. pri príležitosti výročného 13. verejného zasadnutia Pápežských akadémií predsedovi Pápežskej rady pre kultúru Mons. Gianfrancovi Ravasimu.

Ďalej sa Svätý Otec zameril na potrebu obnovy dialógu medzi estetikou a etikou, medzi krásou, pravdou a dobrom, ktoré sa nám ponúkajú nielen z hľadiska aktuálnej umeleckej a kultúrnej rozpravy, ale aj z hľadiska našej každodennej reality. Potom pokračoval: „Už viackrát som vyzdvihol potrebu rozšírenia horizontov rozumu a v tejto perspektíve je potrebné prinavrátiť sa k pochopeniu tohto blízkeho vzťahu, ktorý spája hľadanie krásy s hľadaním pravdy a dobra. Rozum, ktorý by sa chcel zblieciť z krásy, by bol rozpolteným, rovnako ako by bola krása bez rozumu len prázdnu a klamlivou maskou. Na stretnutí s klérom v diecéze v Bressanone v auguste, som v rozprave o vzťahu medzi krásou a rozumom spomenul, že na rozum sa musíme pozerat' zoširoka ako na rozum, v ktorom sa srdce a rozum stretávajú,

a v ktorom sa krása a pravda navzájom dotýkajú. Ak je teda toto úsilie platné pre všetkých, o to viac platí pre veriaceho, nasledovníka Krista, povolaneho Pánom, aby preukazoval všetkým rozum z krásy a pravdy vlastnej viery.“

V závere si tiež Benedikt XVI. spomenul na list svojho predchodcu Jána Pavla II. venovaný umelcom, ktorým vyzýval zamyslieť sa nad intímnym dialógom medzi Svätým písmom a rozličnými umeleckými formami, z ktorého sa zrodili mnohé diela.

Svätý Otec tiež neobišiel nedávne zasadnutie Biskupskej synody na tému „Božie slovo v živote a poslaní Cirkvi“, na ktorom v príhovoroch mnohí poukázali práve na hodnotu „pekného svedectva“ pri ohlasovaní evanjelia a na dôležitosť toho, aby sme vedeli čítať a skúmať krásu umeleckých diel, ktoré sú inšpirované vierou a vytvorené veriacimi, aby sme v nich objavili jedinečný plán, ktorý nás približuje k Bohu a jeho Slovu.

-sg-

Svätý Otec vyjadruje sústrasť po teroristických útokoch v Bombaji

India (27. novembra, RV/AsiaNews) – Vláda nariadila zatvoriť všetky školy a vyzvala obyvateľov Bombaja, aby nevychádzali z domu – to je aktuálna situácia v indickom Bombaji po sérii teroristických útokov. Teroristická skupina Deccan Mujahedeen zaútočila podľa dostupných informácií na viacero centier, ako železničná stanica, letisko, a dva luxusné hotely, pričom použila granáty, ktoré spôsobili silné explózie a požiar. Doteraz podľa informácií agentúry AsiaNews pri útokoch zahynulo 101 ľudí a vyše 300 bolo prevezených do nemocníc.

V tejto súvislosti sa pre agentúru AsiaNews vyjadril bombajský arcibiskup Oswald Gracias: „Indická cirkev odsudzuje útok v najväčšej možnej miere. Zahynuli nevinní ľudia a odvážni policajní dôstojníci. Katolícka cirkev vyjadruje hlbokú sústrasť rodinám, ktoré prišli o svojich drahých a pre zranených tu v Bombaji ponúkla k dispozícii všetky svoje zdravotné zariadenia. Bombaj je naše mesto, kde vládne vzájomná tolerancia a porozumenie medzi kultúrami a náboženstvami. Útok nebol činom ľudí, ktorí milujú našu krajinu. Sú to ľudia pomýlení a sfanatizovaní a pravdepodobne si myslia, že to čo konajú, je správne. Našou najdôležitejšou úlohou dnes je zostať spolu. Musíme proti terorizmu bojovať spoločne ako národ. Zlo musíme prekonať dobrom a šírením mieru. Nikdy však nesmieme stratiť nádej, pretože tá napokon zvíťazí. Boh zvíťazí, zlo bude porazené - to je naša nádej.“

-dl-

Pápež Benedikt XVI. ustanovil novú diecézu v Mexiku

Vatikán (25. novembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. ustanovil novú diecézu Gómez Palacio odčlenením od arcidiecézy Durango v Mexiku, ktorej bude podriadenou. Zároveň Svätý Otec vymenoval prvého biskupa tejto diecézy, ktorým sa stal Mons. José Guadalupe Torres Campos, doterajší titulárny biskup mesta Quiza a pomocný biskup Ciudad Juárez, ktorý bol za kňaza vysvätený v roku 1984.

Nová diecéza zahŕňa viac ako 500 tisíc obyvateľov, z ktorých je takmer 90 percent katolíkov. Má 38 farností, 49 diecéznych kňazov a 19 seminaristov. Rehoľníkov, ktorí nie sú kňazmi, je jedenásť a rehoľníčok je 59. V meste Gómez Palacio je aj známa mexická Katedrála Našej Panej Guadalupskej. -jv-

Kardinál Franzis Arinze predstavil nové vydanie Rímskeho misála

Vatikán (22. novembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. prijal prefekta Kongregácie pre boží kult a disciplínu sviatostí kardinála Francisca Arinzea, ktorý Svätému Otcovi predstavil zrevidované doplnené tretie vydanie Rímskeho misála.

Ako nám potvrdil Ján Dubina z Pápežského liturgického inštitútu Univerzity sv. Anselma v Ríme, hlavnými doplnkami nového misála sú formulár omše na Vigíliu Zoslania Ducha Svätého, tri nové výzvy na rozpustenie ľudu na záver eucharistickej slávnosti a niekoľko úprav s dodatkami liturgických modlitieb. Nové vydanie je tak obnovenou a doplnenou formou tretieho typického vydania Rímskeho misála zrevidovaného pápežom Jánom Pavlom II. z roku 2002. -dl-

Pripájame konkrétne znenie úprav:

Pridané texty Omše na Svätodušnú Vigíliu – ide o modlitby po čítaniach s niektorými novými smernicami.

Pridané formuly na rozpustenie ľudu. K pôvodnej latinskej formule „Ite, missa est“ boli pridané:

Ite, ad Evangelium Domini annuntiandum.

Ite in pace, glorificando vita vestra Dominum.

Ite in pace.

Pridaná bola tiež nová Modlitba nad obetnými darmi na sviatok Narodenia Panny Márie a Modlitba nad obetnými darmi v časti Spoločných omší o Preblahoslavenej Panne Márii v Cezročnom období.

Ďalej boli pridané kolekty nových svätých zaradených do všeobecného kalendára Rímskej cirkvi: Svätý Pio z Pietrelčiny, povinná spomienka 23. septembra

Svätý Ján Diego Cuauhtlatoatzin, ľubovoľná spomienka 9. decembra

Blahoslavenej Panny Márie Guadalupskej, ľubovoľná spomienka 12. decembra

Zároveň boli z obnoveného vydania Rímskeho misála vynechané tri Eucharistické modlitby v omšiach za účasti detí, ktoré boli uvedené v Dodatku pôvodného vydania Rímskeho misála z roku 2002.

Svätá stolica k únosu dvoch talianskych rehoľníčok v Keni

Vatikán (27. novembra, RV) – Hovorca Svätej stolice páter Federico Lombardi SJ vydal vyhlásenie ohľadne únosu dvoch talianskych rehoľníčok v Keni. Píše sa v ňom: „Je to už 15 dní odvtedy, čo dve rehoľníčky – Talianky - sestru Máriu Teresu Oliverovú a sestru Caterinu Giraudovú uniesli v Keni, kde sa venovali pomoci najchudobnejším. Únos, ktorý sa predlžoval, znepokojoval aj Svätého Otca, ktorý je v tomto utrpení v modlitbe nablízku nielen dvom uneseným rehoľníčkam, ale aj ich rodinám a celému „Kontemplatívne-mu misionárskemu hnutiu Padre de Foucauld“, ku ktorému patria. Nádejou je, že táto bolestivá a neoprávnená situácia, ktorej obeťami sú nevinné osoby, by sa mohla vyriešiť čo najskôr.“ -sg-

Vo Vatikáne vychádza nová kniha „K začiatkom. Biskupská genealógia“

Vatikán (26. novembra, RV) – „K začiatkom. Biskupská genealógia“ – to je názov knihy kardinála Angela Sodana, dekana Kardinálskeho kolégia, ktorá vychádza v týchto dňoch vo Vatikánskom vydavateľstve.

Autor sa v nej snaží vzdať česť biskupom počas 30 rokov svojho biskupského úradu.

V druhej časti publikácie ponúka kardinál Sodana originálny príklad apoštolskej následnosti, teda genealogický zoznam počnúc kardinálom Antoniom Samorém a pokračujúc kardinálom Clementem Micarom až ku kardinálovi Pietrovi Gasparrimu a tak až do polovice 16. storočia, teda po obdobie, z ktorého sa zachovali ustanovujúce biskupské dekréty v archívoch Svätej stolice a rozličných diecéz. -sg-

Vianočný stromček bude po prvýkrát aj pred Bazilikou sv. Pavla za hradbami v Ríme

Taliansko (27. novembra, RV/Zenit) – Bazilika sv. Petra vo Vatikáne nebude tento rok jediná, pred ktorou sa bude vypínať vianočný stromček. 37 metrov vysokú jedľu totiž darovalo rakúske mesto Kötschach-Mauthen benediktínskemu opátstvu ako poďakovanie benediktínom, ktorí sú už 1700 rokov správcami hrobu apoštola národov – sv. Pavla a tiež Baziliky sv. Pavla za hradbami v Ríme. „Sme zvyknutí vidieť vianočný strom na Námestí sv. Petra, ale nik ho ešte nevidel pred Bazilikou sv. Pavla za hradbami“ - povedal benediktínsky opát Edmund Power pre agentúru Zenit.

Ako ďalej uviedol „strom je symbolom života a Vianoce nám pripomínajú vtelenie Božieho Slova, koreňa Jesseho, toho, ktorý je pravým stromom života a rovnako je pravdou i cestou, o ktorej svedčil apoštol Pavol ako o Láske Boha Otca.“ Vianočný strom pred Bazilikou sv. Pavla bude slávnostne rozsvietený túto sobotu za prítomnosti asi 500 pútnikov z Rakúska. **-dl-**

Námestie sv. Petra sa už pripravuje na tohtoročný vianočný betlehem

Vatikán (22. novembra, RV/CNA) – Tento týždeň sa na Námestí sv. Petra vo Vatikáne začalo s výstavbou vianočného betlehema. Desiatky robotníkov už pripravili materiál na stavbu štvormetrových kulís, ktoré budú v polkruhu okolo obelisku znázorňovať scénu narodenia Ježiša Krista. Tohtoročnú tému betlehema zverejní Svätá stolica až po zavŕšení stavebných prác.

Minulý rok bola namiesto Svätej rodiny v Betleheme témou Svätá rodina v Nazarete. Pripomeňme, že s iniciatívou stavať počas Vianoc na Námestí sv. Petra betlehem spolu s vianočným stromom, prišiel pápež Ján Pavol II. v roku 1982. **-dl-**

Stretnutie na tému „vedy a viery“

Taliansko (26. novembra, RV) – V Ríme v areáli „S. Spirito in Sassia“ sa začalo stretnutie pod názvom „Veda 400 rokov po Galileovi Galileim. Hodnota a etická zložitost' súčasného vedecko-technického výskumu“.

Podujatie zorganizovala Pápežská rada pre kultúru a talianska spoločnosť Finmeccanica, ktorá pracuje v oblasti letectva a obrany vzdušného priestoru, pri príležitosti 60. výročia jej založenia.

Pri otvorení pozdravil účastníkov vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone, so svojím príhovorom vystúpil medzi inými aj predseda Pápežskej rady pre kultúru, Mons. Gianfranco Ravasi, ktorý sa vyjadril, že „v dialógu medzi vedou a teológiou si pravda nevyžaduje prekračovať hranice.“ **-jv-**

Mons. Migliore na zasadnutí OSN o potrebe znižovania dodávok zbraní

USA (22. novembra, RV/Zenit) – „Dramatické dôsledky nelegálneho svetového obchodu so zbraňami sú výzvou pre medzinárodné spoločenstvo na posilnenie úsilia pri vytváraní nových kontrolných mechanizmov“ - to sú slová z príhovoru, ktoré predniesol stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN Arcibiskup Celestino Migliore počas zasadania bezpečnostnej rady v New Yorku pre dosiahnutie mieru a bezpečnosti.

V príhovore ďalej poukázal na nedostatok úsilia pri regulovaní hromadných dodávok zbraní, ktoré vo svete vytvárajú napätie a obavy. Ako uviedol „v našom svete je jednoduchšie zaobstarať si zbraň ako potraviny, prístrešie alebo vzdelanie.“ Toto je podľa neho poburujúce, keďže veľká časť svetovej populácie žije stále v krajnej chudobe.

Na záver dodal, že Svätá stolica súhlasí a podporuje rozvoj nových bezpečnostných zmlúv, ktoré sú potrebné na zabezpečenie rešpektovania ľudských práv. **-dl-**

Slovenských skautov prijali do rodiny Medzinárodnej organizácie katolíckeho skautingu

Vatikán/Slovensko (25. novembra, RV) – Slovenskí katolícki skauti sú po šesťročnej príprave plnoprávnymi členmi veľkej rodiny Medzinárodnej organizácie katolíckeho skautingu, ktorá zastupuje katolíckych skautov na celom svete. Rozhodla o tom medzinárodná komisia na sobotnom zasadnutí v Ríme, ktoré bolo pod záštitou Pápežskej rady pre laikov.

Skautskí kapláni a vodcovia sa tiež stretli so sekretárom Pápežskej rady pre laikov Mons. Josefom Clemenšom a na stredajšej generálnej audiencii ich osobitne po slovensky pozdravil aj pápež Benedikt XVI. Skauti prišli do Ríma a Vatikánu v rámci Celosvetovej púte katolíckych skautských národných kaplánov a koordinátorov pre duchovné aktivity pri príležitosti osláv Roku sv. Pavla. **-sg-**

Slávnosť Krista Kráľa v Indii sa niesla v znamení modlitieb za ukončenie prenasledovania kresťanov

India (26. novembra, RV/AsiaNews) – V nedeľu na sa v uliciach mesta Kollam, v indickom štáte Kerala, konala tradičná procesia Krista Kráľa. Stretlo sa na nej vyše tisíc kresťanov zo sto farností, ktorí sa spoločne modlili za svojich prenasledovaných bratov a sestry v Orisse. Procesia začala pri škole sv. Alojza a skončila pri strednej dievčenskej škole sv. Jozefa, kde následne pokračovali modlitby za ukončenie násilia proti kresťanom v Indii. Veriacim sa prihovoral tiež kollamský biskup Stanley Roman, ktorý povedal – „Neschopnosť hľadania pravdy je prvou príčinou problémov v spoločnosti. Spoločnosť sa musí pridržiavať lásky, spravodlivosti a pravdy.“

Podobné zhromaždenie sa konalo aj v piatok minulého týždňa v indickom štáte Tamil Nadu, na ktorom 2000 ľudí rozličnej viery protestovalo proti prenasledovaniu kresťanov v Indii. -dl-

Španielsky súd vydal nariadenie odstrániť všetky kríže zo štátnej školy

Španielsko (25. novembra, RV/SIR) – „Žijeme v ťažkých časoch a nik nemôže tušiť, čo nás čaká v budúcnosti“ – tieto slová povedal arcibiskup Toleda kardinál Antonio Canizares počas svojho príhovoru na Slávnosť Krista Kráľa. Kardinál tiež komentoval nedávnu udalosť, keď súd v meste Valladolid rozhodol sňať všetky kríže v triedach štátneho kolégia Macias Picavea po sťažnosti rodiča.

Podľa kardinála je okrem súčasnej ekonomickej krízy tiež závažná kríza spôsobená nedostatkom zmyslu pre život. Vyplýva to z morálnej krízy, duchovnej a sociálnej prázdnoty, morálneho relativizmu, porušovania základných ľudských práv a kultu pôžitkárstva. Ako uviedol kardinál „toto všetko vedie k patologickej situácii, v ktorej žijeme. Dôkazom toho je nariadenie o odstránení krížov zo školy, čo fakticky poukazuje na Kristofóbiu – teda strach z Krista a kresťanstva, ktorá nie je ničím iným ako prejavom nenávisťi k druhým.“

Dodajme, že nariadením súdu by sa malo predísť domnienke, že štát, v ktorom je zabezpečený sekulárny a neutrálny charakter spoločnosti bez uprednostňovania akéhokoľvek náboženstva, je bližšie ku katolíckemu náboženstvu ako k ostat-

ným. Ide tak o prvý prípad, keď súd v Španielsku vydal takéto rozhodnutie. -dl-

Na Filipínach začal vychádzať nový evanjelizačný časopis pre stredoškôľakov

Filipíny (26. novembra, RV/AsiaNews) – Katolícka nadácia pre Áziu CFA prišla s novou iniciatívou pre stredoškôľakov na Filipínach. Je ňou vydávanie katolíckeho časopisu s názvom Evanjelium dnes, ktorý má mladým pomôcť nanovo objaviť potrebu viery, morálky a zároveň ich má povzbudiť k aktívnemu podielaniu sa na spoločenskom a sociálnom daní v spoločnosti. Jeho úlohou je tiež šíriť náuku Katolíckej vzdelávacej asociácie Filipín, ktorá je najrozsiahlejšou organizáciou katolíckych škôl v krajine. Ako uviedol riaditeľ CFA páter Filoteo Pellingon, „časopis Evanjelium dnes bol vytvorený na komunikovanie s evanjeliom a na ohlasovanie jeho posolstva spôsobom, ktorý je blízky mladým študentom na Filipínach.“

Úsilím pracovníkov nadácie CFA je tiež vzbudiť u mladých pocit zodpovednosti za udalosti v krajine v súvislosti s prezidentskými voľbami v roku 2010. Mladých chcú preto pripraviť na plnohodnotné a zodpovedné angažovanie sa v procese novej reformy štátu. -dl-

Sestry Matky Terezy v Indii vyhlásili potravinovú zbierku pre kresťanov v utečeneckých táboroch

India (27. novembra, RV/AsiaNews) – Tri mesiace po vypuknutí nepokojov v Indii je situácia kresťanov stále kritická. Misijné sestry Matky Terezy z Kalkaty sa usilujú pomáhať kresťanom, ktorí sú v utečeneckých táboroch zriadených indickou vládou. Sestry podnikajú rôzne zbierky potravín a hygienických potrieb. Životné podmienky v táboroch sú náročné, zvlášť pre deti.

Ako pre agentúru AsiaNews uviedla miestna predstavená, sestra Suma, „v táboroch sa veľmi rýchlo rozšírili kiahne a osýpky. Ich správcovia síce chorých vyčlenili do karantény, ale to nestačí na to, aby zabránili ďalšiemu šíreniu ochorenia.“ Príchod zimy by mohol celú situáciu ešte zhoršiť, vzhľadom na možné útoky proti kresťanom počas Vianoc. Kresťania budú musieť tieto sviatky tráviť v táboroch, pretože hinduistickí fundamentalisti stále podnikajú nové útoky. Okrem toho vyhlásili, že sa budú zo všetkých síl usilovať zabrániť kresťanom sláviť Vianoce. -dl-

Biskup Baláž otvoril ekumenickú konferenciu o apoštolovi Pavlovi

25. novembra 2008 dopoludnia banskobystrický biskup Rudolf Baláž príhovorom otvoril medzinárodnú monotematickú ekumenickú konferenciu venovanú osobe apoštola Pavla v priestoroch Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov UMB. Vyzdvihol pozitívne osobnostné črty Pavla z Tarzu pred životným zlomom, ktorým bolo preňho osobné stretnutie s Kristom.

„Stretnutie Pavla s ukrižovaným a zmŕtvychvstalým Kristom je nádherný model obrátenia aj pre nás,“ uviedol biskup, pričom zdôraznil osobný rozmer Pavlovho poznania Krista. Ako ďalej povedal, Pavol bol po tomto povolaní do apoštolskej služby úplne oddaný Božej vôli. Bol si vedomý, že bude slúžiť dovtedy, dokedy ho nekonečná sila a láska Boha bude chcieť mať na svete. Mons. Rudolf Baláž poprial prítomným aj sebe, aby spolu s apoštolom národov dokázal životom svedčiť: „Veď pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk.“ (por. List Filipanom 1,21).

Konferencia, ktorú usporiadala Slovenská biblická spoločnosť, pokračovala vystúpeniami slovenských a zahraničných teológov z rôznych kresťanských cirkví. Vo večerných hodinách ju modlitbou ukončil Milan Krivda, biskup Západného dištriktu ECAV.

Zuzana Juhaniaková

Týždeň európskej vedy v Spišskej Kapitule

V rámci týždňa európskej vedy na Teologickom inštitúte v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí sa 26.11.2008 v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka prezentovala Katedra histórie a biblických vied. Prednášku na tému Ježiš a Lukášov slepec pri Jerichu (Lk 18, 35-43) predniesol SSDr. Blažej Štrba, PhD.

V prednáške prítomným seminaristom priblížil kontext interpretácie a literárno-topografický kontext uvedeného textu zo Svätého písma. Vysvetlil textové paralely u synoptikov, hovoril o zvláštnostiach rozprávania v Evanjeliu podľa Lukáša. Načrtol literárne pozadie Septuaginty u Joz 6 a odhalil úmysel evanjelistu sv. Lukáša, ktorý týmto textom odkryl jednu stránku identity Ježiša Nazaretského. Okrem iného povedal: „Ježiš nie je násilný dobyvateľ, ako si to niektorí v tej dobe mysleli, ale On je skutočne Spasiteľ, ktorý uzdravuje.“

Vo štvrtok 27. novembra 2008 sa na Teologickom inštitúte v Spišskej Kapitule prezentovala Katedra praktickej teológie. Prednášku na tému Problematika celoživotného procesu výchovy a vzdelávania predniesol prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD.

V prednáške prítomným seminaristom a predstaveným seminára priblížil problematiku vzťahu viery a vedy vychádzajúc z encykliky Jána Pavla II. Fides et ratio. Uvažoval o postojoch dôležitých pre pochopenie fenoménu výchovy a formácie, úlohy školstva, vzdelania, kultúry, umenia, porozumenia vied. Pri uvažovaní nad fenoménom vedomosti okrem iného povedal: „Každý veriaci by si v dnešných časoch mal zdokonaľovať vieru v Boha aj vlastným štúdiom, čítaním kvalitnej náboženskej literatúry a neustále si formovať svoj kresťanský názor na svet.“

Vladimír Fedorek

Podpredseda Českej vlády v Spišskej Kapitule

Spišský pomocný biskup Mons. Andrej Imrich prijal v piatok 21. novembra v Biskupskej rezidencii v Spišskej Kapitule podpredsedu vlády ČR a ministra spravodlivosti ČR Jiřího Pospíšila s jeho námestníkmi, ktorý prejavil záujem o spoznanie významnej kultúrnej pamiatky, ktorou je Spišská Kapitula.

Pán minister Pospíšil chcel hlbšie poznať historické okolnosti pamiatok v Spišskej Kapitule, ktorá patrí medzi pamiatky UNESCO. Okrem starobylej Katedrály sv. Martina videl minister Pospíšil aj Pamätnú izbu Učiteľského ústavu, ktorý bol zriadený v roku 1819, ako aj kňazský seminár, ktorý začal fungovať už v roku 1815. Archivár biskupského úradu ukázal ministerskej delegácii aj vzácne písomnosti a knihy, ktoré sa zachovali od 13. storočia.

Spišská Kapitula na budúci rok oslávi 800 rokov od prvej písomnej zmienky. Dlhodobu v stredoveku požívala titul „locus credibilis“, t.j. dôveryhodného miesta. Náboženská, kultúrna, výchovná a vzdelávacia kontinuita bola na tomto mieste násilne prerušená pri nástupe komunizmu v roku 1950 a počas 40 ročného totalitného režimu sa aj veľa pamiatok zničilo a spálilo. V priestoroch kňazského seminára bol celých 40 rokov archív Štátnej bezpečnosti pre celú ČSSR. Peter Majda

Slávnostné otvorenie predajne Spolku sv. Vojtecha v Nových Zámkoch

Dnes, 27. 11. 2008 o 10:00 hod., sa uskutočnilo slávnostné otvorenie predajne Spolku sv. Vojtecha v Nových Zámkoch na ulici M. R. Štefánika 38 za účasti jeho riaditeľa Mons. Vendelína Plevu.

Jana Matulová

Zasadala Subkomisia pre bioetiku KBS

Bratislava, 22. novembra 2008 Pod vedením svojho predsedu Mons. Prof. Františka Tondru sa zišla na pravidelnom pracovnom zasadnutí v Bratislave Subkomisia pre bioetiku KBS. Zaoberala sa aktuálnymi otázkami a aktivitami na poli bioetiky v celoslovenskom a v európskom kontexte. Oboznámila sa s výsledkami významných odborných konferencií organizovaných v druhom polroku t.r. Pápežskou radou pre pastoraáciu zdravotníckych pracovníkov (darcovstvo orgánov, transplantácie, mozgová smrť; starostlivosť o choré deti). Subkomisia prerokovala aj náplň navrhovanej pravidelnej rubriky s bioetickou tematikou pre Katolícku noviny, ktorej prípravu by v budúcnosti kontinuálne garantovala.

Roman Frydrič

Týždeň Cirkvi pre mladých na prešovskom sídlisku Sekčov

Programovo pestré uplynulé dni prežili mladí na prešovskom sídlisku Sekčov v rámci Týždňa Cirkvi pre mládež, ktorý vo všetkých farnostiach na Slovensku trval ten rok od 14. do 23. novembra.

Koncert bratov Kapucínov, pukancový filmový večer pre menší, diskusia na tému rodina a láska, alebo Oscarová noc spojená so súťažou o zlatú sošku za najlepšieho dvojnásobného slávneho osobnosti – to je len zlomok z bohatého zoznamu uskutočnených akcií.

Popri zábave však nechýbala ani potrebná duchovná strava. Špeciálne hudobne i liturgicky ladené sväté omše, celonočná adorácia či modlitby a spevy Taizé pred sviatosťou oltárnu priniesli so sebou možnosť zamyslieť sa, chváliť, prosiť i ďakovať Bohu za všetko a všetkých. Zavýšením celotýždňových aktivít sa stala nedeľná odpustová slávnosť Krista Kráľa, ktorému je farský kostol na Sekčove zasvätený.

Mariana Šarpatakyová

Tvárou v tvár Martin Linhart

Pomáhajú Vám skúsenosti s mladými aj pri práci v masmédiách? Ako si sa dostal k médiám? Čo pre teba znamená práca s mladými? Čo ťa na nej naplňa? Môže byť niekto dobrým novinárom a zároveň dobrým kresťanom? Predsa len, tá práca je o senzáciách a „pikoškách“ - neberie vám to ducha? Na tieto a na ďalšie iné otázky odpovedal Martin Linhart, redaktor spravodajskej televízie v Týždni Cirkvi pre mládež mladým

Košickej arcidiecézy. Odpovede a otázky sa zozbierali v rámci aktivity Tvárou v tvár alebo e.mail pokec, ktorú pripravilo v Týždni Cirkvi pre mládež Arcidiecézne centrum pre mládež v Prešove. Najzaujímavejšie otázky a odpovede si môžete prečítať na www.premladez.sk

V ďalších dňoch na www.premladez.sk budú zverejnené otázky a odpovede, na ktoré odpovedali Mons. Stanislav Stolárik, pomocný biskup a Martin Husovský z kapely Komajota. **Jozef Kozák, kňaz ACM**

Votívne sväté omše o sv. Pavlovi

Jednou z udalostí, ktorými si v Kňazskom seminári Sv. Františka Xaverského v Badíne pripomínajú Rok sv. Pavla, sú votívne sväté omše o sv. Pavlovi. Celebujú ich kňazi Banskobystrickej diecézy s krstným menom Pavol. V utorok 25. novembra 2008 slávil prvú takúto sv. omšu ThDr. Pavol Kollár, PhD. V kňazskom seminári vyučuje predmety Cirkevné dejiny a Sakrálne umenie.

Celebrant v kázni poukázal na život sv. Pavla, pričom vyzdvihol jeho formáciu. „Bol to prvý apoštol, ktorý dar viery hlásal univerzálne a náležite bol na to aj pripravovaný,“ uviedol Pavol Kollár. Ďalej predstavil apoštola Pavla ako toho, ktorý v každej obci vytváral spoločenstvá, ktoré následne s ním šírili evanjelium. „Evanjelium je dielom spoločenstva a nie jednotlivca,“ upozornil. Pavol Kollár na konci príhovoru konštatoval, že „nič tak v týchto časoch nezblížilo kresťanov, ako práve postava sv. apoštola Pavla.“

Ján Kysel

Miništrantský futbalový turnaj v Kňazskom seminári v Badíne

V sobotu 22.11. 2008 sa konal Miništrantský turnaj vo futbale, ktorý už tradične organizujú seminaristi Kňazského seminára Sv. Františka Xaverského v Badíne. Do kňazského seminára prišlo desať tímov, ktoré zastúpili desať zo šestnástich dekanátov Banskobystrickej diecézy. Dva tímy tvorili bohoslovci.

Športový deň dopoludnia začal svätou omšou, ktorú celebroual Pavol Gera, za účasti koncelebrujúcich kňazov z dekanátov. Diakon Michal Lajcha sa v kázni prihovril nielen futbalistom, poukázal na pravú hodnotu tímovej práce a povzbudil všetkých, aby si neváhali obliecť pravý „Boží dres“.

Víťazom futbalového turnaja sa stal dekanát Žiar nad Hronom, na čele s kňazom Martinom Felixom. Tesne za nimi skončil dekanát Levice. Celodiecézny miništrantský turnaj prebehol v dobrej nálade, za čo organizátori ďakujú všetkým zúčastneným.

Peter Piš

Nová publikácia k Roku apoštola Pavla

Významný slovenský biblista prof. Jozef Heriban napísal novú knihu s názvom Pastoračný testament apoštola Pavla. Kniha prináša rozbor Pavlovej rozlúčkovej reči v Miléte k predstaveným cirkevnej komunity z Efezu, ako ju prináša text v Skutkoch apoštolov (20,18-36). Nová publikácia je cenným príspevkom jej autora k svätópavlovskému jubileu a je vhodná tak pre štúdium ako aj pre duchovné formačné čítanie.

Knihu si možno objednať na dobierku v Katoľickom biblickom diele telefonicky (052-7757047) v pracovných dňoch v čase od 14.00-16.00 hod. alebo mailom na adrese svit@kdb.sk. **Anton Tyrol**

Kongregácia Dcér božskej lásky oslávila 140. výročie založenia

Kongregácia Dcér božskej lásky (FDC – Filiae Divinae Caritatis, ľudový názov sestry mariánky), si 21. novembra pripomenula 140. rokov od založenia. V sobotu 22. novembra 2008 v Kaplnke Najsvätejšej Eucharistie v Útulku sv. Jozefa v Trnave pri svätej omši oslávila sestra Mária Hyacinta Bekešová svoje 25. ročné jubileum zloženia sľubov čistoty, chudoby a poslušnosti. Svätú omšu na poďakovanie za dar Kongregácie Dcér Božskej Lásky a zasväteného života sr. M. Hyacinty pre Cirkev celebraval otec biskup Mons. Štefan Vrablec. V homílii zdôraznil, že Dcéry Božskej Lásky majú okrem krásneho mena aj zodpovednosť zviditeľňovať Božiu lásku najmä chudobným a celej Cirkvi.

Kongregáciu Dcér Božskej Lásky založila Božia Služobnica Matka Františka Lechenerová (*1.1.1833 v Edlingu, Bavorsko - +14.4.1894 v Breitenfurte, Rakúsko) vo Viedni. Zakladateľka zriaďovala Mariánske ústavy (odtiaľ aj ľudový názov sestry mariánky) – domy pre dievčatá, ktoré si hľadali v ťažkej dobe spriemyselnovania prácu vo veľkých mestách. Napomáhala dievčatám k duchovnému a osobnostnému rozvoju. Zakladala školy každého druhu, internáty a sirotince.

Charizmou FDC je zviditeľňovanie Božej lásky, vyvierajúca zo spirituality vnútorného života s trojjediným Bohom. V súčasnosti sestry pôsobia v 19 krajinách sveta, v Európe, v Amerike a v Afrike. Generálne vedenie má sídlo v Grottaferrate pri Ríme v Taliansku. Na Slovensku sestry pôsobia už od roku 1892, kedy Zakladateľka založila kláštor Hubertinum vo Veľkých Levároch na Záhorí. Dnes sestry zviditeľňujú Božiu lásku v materských školách a školách každého typu, vo farskej ka-

techéze, pomáhajú vo farnostiach, organizujú a vedú duchovné cvičenia a obnovy pre dievčatá a ženy. To sa deje v 9 rehoľných domoch: Trnava, Bratislava, Ivanka pri Dunaji, Veľké Leváre, Dolná Krupá, Prievidza, Žiar nad Hronom, Košice a Michalovce.

Do Slovenskej provincie „Sedembolestnej Panny Márie“, ktorá vznikla 9. júna 1927, patrí 67 sestier so sľubmi, 4 novicky a 3 kandidátky. Od mája 2006 oficiálne existuje Spoločenstvo asociovaných členov FDC na Slovensku, ktorí majú účasť na duchovných dobrách Kongregácie zložením prísľubov asociovaných členov FDC.

Viac informácií o sestrách mariánkach môžete získať na adrese: www.marianky.sk **Faustína Zat'ková**

O ochrane života v Európe sa diskutovalo v Banskej Bystrici

21. novembra 2008 sa v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. v Banskej Bystrici stretli záujemci o biotiku z radov lekárov, teológov i laikov, aby sa o svoje postrehy a otázky podelili s MUDr. Miroslavom Mikolášikom, poslancom Európskeho parlamentu.

Po privítaní poslanec krátko ozrejmil fungovanie európskych inštitúcií a podotkol, že kresťanské hodnoty sa v Európskom parlamente pre neústretnú atmosféru obhajujú len veľmi ťažko. Zdôraznil potrebu brániť ľudskú dôstojnosť zvlášť u starých, chorých, postihnutých a nenarodených. Vyzval k zodpovednosti pri voľbách, pretože poslanci, ktorí rozhodujú o týchto otázkach, sú obrazom postojov svojich voličov.

Príspevky účastníkov poukázali na opodstatnenosť otázky a zároveň motta stretnutia – „Ako Európa chráni ľudský život?“ Poslanec upozornil, že Slovensko reálne vymiera. „Nie je to len kategória etická, ale aj ekonomická. Za rok 2050 sa ani nepozerať,“ uviedol MUDr. Mikolášik. Problematickou sa ukázala aj slabá informovanosť občanov o namáhavej práci poslancov, napr. pri pozmeňujúcich návrhoch.

Za znepokojivú považuje výskum kmeňových buniek získaných z embryí, ktorý sa v Európe financuje zo spoločných peňazí. Teda aj z našich daní, hoci na Slovensku je klonovanie z embryonálnych buniek trestným činom.

Poslanec Európskeho parlamentu v ten istý deň navštívil Kňazský seminár sv. Františka Xaverského v Badiáne. Na stretnutí so seminaristami načrtol aktuálne problémy týkajúce sa Lisabonskej zmluvy a vážnych etických problémov. Citoval myšlienku profesora Leizeho: „Ľudské embryá sa skladujú v chladiacich zariadeniach v nádobách nazývaných „CAMP“, veľa ľudských bytostí v malom priestore, veľa ľudí v malých miestnostiach, také niečo tu už bolo...“ **Zuzana Škrinárová, Ján Kysel**